

MIEHIKKÄLÄN KUNTA

Arviointikertomus 2016

Miehikkälän kunnan tarkastuslautakunta

Sisältö

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA.....	3
2 EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY	4
3 KUNTASTRATEGIAN JA TOIMENPIDEOHJELMAN TOTEUTUMINEN.....	4
4 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	5
4.1 Yleishallinto.....	5
4.1.1 Asuntotoimi	6
4.1.2 Elinkeino- ja matkailupalvelut	6
4.1.3 Museotoimi	7
4.1.4 Tukipalvelut	9
4.2 Sosiaali- ja terveystoimi	11
4.3 Sivistystoimi.....	13
4.4 Tekninen toimi.....	14
5 INVESTOINNIT JA HANKINNAT.....	15
6 KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	15
7 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS VALTUUSTOLLE	16

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

Tehtävät ja toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty 1.5.2015 voimaan tulleen kuntalain 14 luvussa ja kunnan hallintosäännössä Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm.:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja toimintamuodot

Kunnanvaltuusto on 21.1.2013 § 4 asettanut kuntalain 71 §:n mukaisesti tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano arviointivuonna:

Jäsenet

Arto Lavento, puheenjohtaja
Kati Taina, varapuheenjohtaja
Aila Korpela
Kari Suoknuuti

Varajäsenet

Hannele Tulkki
Riitta Riihelä
Veikko Suomalainen
Kari Kimmo

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut JHTT Juhani Liski vuonna 2016 ja KHT, JHT Tuulikki Tuononen 31.1.2017 alkaen BDO Auditor Oy:stä.

Tarkastuslautakunta toteutti työnsä hyväksymänsä arviointisuunnitelman mukaisesti koontumalla kaikkiaan kahdeksan kertaa. Virolahden tarkastuslautakunnan kanssa järjestettiin yhteinen kokous Miehikkälässä 14.3.2017. Tarkastuslautakunta perehtyi toimintavuonna kunnan toimintoihin ja talouteen haastatteleamalla kunnanjohtajaa, talouspäällikköä, toimialajohtajia sekä teknisen toimen johtavia luottamushenkilöitä ja tehtäväalueiden vastuuviranhaltijoita. Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueena vuonna 2016 on ollut kuntastrategian toteutuminen ja asunto- ja ruokapalvelut.

Tarkastuslautakunta perustaa arviointinsa valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien pöytäkirjoista, toimintakertomuksesta sekä kunnallisjohdon ja eri tehtäväalueiden henkilös-

tön haastatteluissa tekemiinsä havaintoihin. Lautakunnan jäsenten esteellisyydet on otettu huomioon arviointityössä.

Tilintarkastus

Miehikkälän kunnan tilintarkastajana vuonna 2016 on toiminut BDO Audiator Oy, vastuullisena tilintarkastajana JHTT Juhani Liski ja 31.1.2017 alkaen KHT, JHT Tuulikki Tuononen. Avustavana tarkastajana on toiminut tarkastaja Minna Back-Helvasto.

Tilintarkastaja on raportoinut tarkastuslautakunnalle tarkastussuunnitelmansa toteutumises-ta. Tilintarkastaja antoi tarkastuslautakunnalle tarkastuksista väliraportin ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä loppuraportin.

2 EDELLISEN VUODEN ARVIINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY

Valtuusto on käsitellyt arviointikertomuksen 2015 kokouksessaan 23.5.2016 ja päättänyt pyytää kunnanhallitukselta lausunnon niistä toimenpiteistä, joihin kertomus antaa aihetta. Arviointikertomusta ei ole käsitelty kunnanhallituksessa eikä lautakunnissa lukuun ottamatta sosiaali- ja terveyslautakuntaa.

Tarkastuslautakunnan suositus: *Jatkossa tulee varmistaa kuntalain 14:121 §:n noudattami-nen, joka edellyttää, että kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.*

3 KUNTASTRATEGIAN JA TOIMENPIDEOHJELMAN TOTEUTUMINEN

Miehikkälän kunnan toimintaa ohjaa vuonna 2012 tehty kuntastrategia ja visio, jonka mu-kaan:

Miehikkälä on yritysmuonteinen kansainvälinen E18 -tien maaseutukunta, joka tunnetaan laadukkaista palveluistaan, vetovoimaisista asuinalueistaan ja innovatiivisista palveluyrityk-sistään.

Kunnan toiminta-ajatuksen mukaisesti kunta tuottaa palvelut ja järjestää laadukkaat perus-palvelut asiakaslähtöisesti ja kustannustehokkaasti. Strategiassa korostuu seuraavien lähipal-velujen saatavuus:

- Terveyskeskuksen lääkäri- ja neuvolapalvelut
- Perusopetus ja lasten päivähoido
- Sosiaalityö, omaishoidon tuki, kotihoito ja palveluasuminen.

Investointien osalta strategiassa on nostettu esiin kirjasto- ja lähiliikuntapalvelut, rakennus-tarkastus ja –luvut sekä sitoutuminen kunnan strategiseen kehittämiseen.

Strategian jalkauttamiseksi on laadittu toimenpideohjelma, jossa on määritelty strategiaa tukevat tavoitteet ja toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi. Toimenpideohjelma sisältää runsaasti toimenpiteitä, joille on nimetty vastuutaho ja aikataulu.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan toimenpideohjelma edesauttaa strategian jalkauttamista ja strategisten tavoitteiden toteutumista.

Tarkastuslautakunnan suositus: Määritellään toimenpideohjelman toteutumisen seuranta-menettelyt, esim. vastuutahot raportoivat toimenpiteiden toteuttamisesta määräajoin kunnanvaltuustolle.

4 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMI- NEN

4.1 Yleishallinto

Yleishallinnon talousarvioon sisältyy tarkastuslautakunnan, kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen alaiset toiminnot. Yleishallinnossa ei tapahtunut määrärahojen ylityksiä tilikauden aikana. Kunnanhallituksen toimintatuotot ja toimintakulut toteutuivat budjetoitua pienempinä.

Käyttötalous	TA	Toteutunut	Poikkeama
Tarkastuslautakunta			
Toimintakulut	-18100	-16375	1725
Toimintakate	-18100	-16375	1725
Kunnanvaltuusto			
Toimintatuotot	0	0	0
Toimintakulut	-37 500	-34 610	2 890
Toimintakate	-37 500	-34 610	2 890
Kunnanhallitus			
Toimintatuotot	480 000	448 184	-31 816
Toimintakulut	-1 935 800	-1 808 136	127 664
Toimintakate	-1 455 800	-1 359 952	95 848

Kunnanhallituksen toimialan tulosalueiden osalta tarkastuslautakunta kävi läpi asuntotoimelle, elinkeinopalveluille, museotoimelle ja tukipalveluille asetettuja tavoitteita ja tavoitteiden toteutumista talousarviovertailun tietoihin perustuen.

4.1.1 Asuntotoimi

Asuntosihtööri vastaa kunnan asuntojen vuokraustoiminnasta ja asuntokannan ylläpidosta ja korjauksesta. Asuntotoimelle on talousarviossa asetettu mm. seuraavia tavoitteita:

Tavoite	Mittari	Toteuma
Käyttöaste	90 %	97 % kunnan asunnoissa 83 % vuokrataloilla
Kohtuuhintaiset vuokra-asunnot	Ei ole määritely	1-2 %
Huolehtia asuinkiinteistöjen ylläpidosta ja hoidosta	Ei ole määritely	Lähes kaikkiin asuntoihin tehtiin siistimisremontti ja osaan peruskorjausremontti. Toteutettiin 6 rivitalon kattoremontti

Tarkastuslautakunnan suositus: Kiinnitetään jatkossa enemmän huomiota tavoitteen asettamiseen siten, että:

- 1) määritellään selkeä mittari, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan. Vuokrien kohtuuhintaisuuden määrittelyssä voidaan käyttää esim. alueen muiden vastaavien asuntojen vuokratasoa tai määrittää vuokrankorotukselle numeerinen arvo.
- 2) huomioidaan kuntastrategian toimenpideohjelmaan sisältyvä toimenpide, jolla tyhjillään ja vajaakäytössä olevat kiinteistöt saatetaan asuntomarkkinoille kunnan ja kylien suunnitelmallisella yhteistyöllä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaksi kunnan suurta vuokra-asuntoa on ollut toimistokäytössä jo useiden vuosien ajan. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan nämä pitäisi saada vuokra-asuntokäyttöön.

4.1.2 Elinkeino- ja matkailupalvelut

Miehikkälän kunta ostaa elinkeinopalvelut Cursor Oy:ltä, joka mm. opastaa alueen yrittäjiä ja yrittäjäksi aikovia ja toteuttaa kehittämisprojekteja. Kunnan matkailutoimessa ei ollut päätoimista työntekijää päättyneen vuoden aikana, joten museotoimen henkilöstön työaika kohdennettiin myös matkailun hoitoon. Kunta osallistuu Kotkan – Haminan seudun kuntien yhteiseen seudulliseen markkinointiin ja museotoimen henkilöstö hoiti seudullisen yhteismarkkinointisopimuksen mukaiset tehtävät.

Talousarvion toteutumisvertailun mukaan tavoitteeksi asetetut matkailupaketit toteutettiin suunnitellusti. Elinkeino- ja matkailupalvelujen ostoon oli budjetoitu 125.200 € ja toteutuneet ostot olivat 120.686 €.

Tarkastuslautakunta totesi, että elinkeinopalveluille on asetettu useita tavoitteita, jotka tukevat kunnan strategian toteutumista, mutta tavoitteille ei ole asetettu selkeitä mittareita, joita hyödyntäen tavoitteiden toteutumista olisi mahdollista arvioida.

Talousarviossa on asetettu elinkeinopalveluille mm. seuraavia tavoitteita:

Tavoite	Mittari	Toteuma
Muurikkalan yritysalueen tonttimyynti	Ei ole määriteltä	Ei käy ilmi
Matkailuun uusia osa- ja kokoaikaisia työpaikkoja	Ei ole määriteltä	Ei käy ilmi
Yksityissektorin nettotyöpaikkojen lisäys	Ei ole määriteltä	Ei käy ilmi Perustettiin 3 uutta yritystä
Yritysten ja oppilaitosten yhteistyön lisääminen	Ei ole määriteltä	Tuettiin yrityksiä ja yhdistyksiä nuorten kesätyöllistämässä 4.400 €:lla (5 yritystä ja 11 nuorta). Yrittäjyyskilpailu lapsille ja nuorille.

Tarkastuslautakunnan suositus: *Kiinnitetään jatkossa enemmän huomiota tavoitteen asettamiseen siten, että:*

- 1) *Määritellään selkeä mittari, jota käyttäen tavoitteen toteutumista seurataan, esim. myydään x kpl tontteja tai tonttimyynti on x euroa.*
- 2) *Huomioidaan tavoitteen asettelussa kuntastrategian toimenpideohjelmaan sisältyvä toimenpide, jonka mukaan kunnassa jatketaan toimia puu-, hirsi- ja korjausrakentamiseen keskittyvän koulutuksen aloittamiseksi seudulla.*
- 3) *Edellytetään Cursorilta raportointia suoritetuista toimenpiteistä, jotta voidaan arvioida ostetun palvelun vaikuttavuutta (mittarit: mitä yhteistyöllä on saatu aikaan).*
- 4) *Arvioidaan yhteistyön toimivuutta kunnan museotoimen kanssa.*
- 5) *Arvioidaan kunnan palvelukseen palkatun henkilön vaikutus Cursorin ostopalveluun (sisältö, euromäärä).*

Tarkastuslautakunta toteaa, että vuonna 2016 julkaistu esite Miehikkälän pikkupuodeista ja kahviloista on erittäin onnistunut ja pieniä yrityksiä tukeva.

4.1.3 Museotoimi

Museotoimen toimintatuotot toteutuivat budjetoitua suurempina ja toimintakulut budjetoitua pienempinä. Toteutuneisiin toimintakuluihin sisältyy 13.578 € sisäisiä toimintatuottoja ja toimintakuluihin sisältyy 47.522 € sisäisiä toimintakuluja. Toimintakate oli 43 t€ budjetoitua parempi. Ilman sisäisiä eriä toimintakate on -207.132 €

Käyttötalous	TA	Toteutunut	Poikkeama
Museotoimi			
Toimintatuotot	92 000	105 883	13 883
Toimintakulut	-376 800	-346 959	29 841
Toimintakate	-284 800	-241 076	43 724

Keskeisiä museotoimelle asetettuja tavoitteita vuoden 2016 talousarvion toteutumisvertailun mukaan olivat:

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
Kokoelmaohjelman ja 4-vuotissuunnitelman päivittäminen	Päivitetty ohjelma ja suunnitelma	Ei toteutunut
Miehekkälä aiheisen audiovisuaalisen julkaisun tuottaminen	Julkaisu	
Salpalinjamuseon markkinointi ja alueiden huolto	Markkinointi Kaakko 135 yhteistyö Kenttälainnoitteiden kunnostus Takareitin turvarakenteiden uusiminen Tutkimus museoalueen detaljitasoisen hoitosuunnitelman laatimiseksi	Toteutui Siirtyi vuodelle 2017 Maastokatselmus toteutettiin ja laadittiin urakasuunnitelma, mutta toteutus siirtyi vuoteen 2017 Hoitosuunnitelman valmistelu siirrettiin, koska korsujen kunnostus siirtyi vuoteen 2019
Museotoimen menot ilman sisäisiä eriä	66,27 €/asukas/netto	55,72 €
Museon säännöllinen aukioloaika ja kokonaiskävijämäärä	Aukioloaika 135 pv/vuosi Kävijämäärä 12000 hlöä/vuosi	136 päivää/vuosi 12396 hlöä/vuosi
Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja työhyvinvointi	Täydennyskoulutus Prosessien kehittyminen Työhyvinvointia vahvistavien käytäntöjen kehittäminen, sairauslomapäivien väheneminen	Lyhyitä paikalliskoulutuksia Asiakaspalautekysely, jonka mukaan korkea asiakastyytyväisyys Ei käy ilmi konkreettiset toimenpiteet eikä se, vähenivätkö sairauslomapäivät

Tarkastuslautakunnan käytettävissä olleesta aineistosta ei käy ilmi, miten museotoimen menot ilman sisäisiä eriä on laskettu. Tilinpäätökseen sisältyvän talousarvion mukaan toimintakulut ilman sisäisiä eriä ovat 281.558 €, joten toimintakulut asukasta kohden ovat -138,35 € (= -281.558/2035) ja museotoimen toimintakate ilman sisäisiä eriä on asukasta kohden -93 € (= -189.253 €/2035).

Tarkastuslautakunnan suositukset: Kiinnitetään jatkossa enemmän huomiota tavoitteen asettamiseen siten, että:

1. Määritellään selkeä mittari, jota käyttäen tavoitteen toteutumista seurataan.
2. Raportoidaan jatkossa selkeämmin suoritettujen toimenpiteiden yhteys kuntastrategian toimenpideohjelmaan (mitä kuntastrategian tavoitetta ja toimenpidettä suoritettu toimenpide edistää).
3. Esitetään tavoitteiden toteumatiedoissa esitettyjen lukujen laskentakaavat, jos lukuja ei ole suoraan johdettu talousarvion luvuista.
4. Museon kokonaiskävijämäärää koskeva tieto vaikuttaa epäuskottavalta esim. suhteessa museotoimen myyntituottoihin. Ilmoitetuilla aukioloajoilla kävijöitä olisi keskimäärin 91 henkilöä/päivä. Suositellaan, että jatkossa kävijämääriä seurataan systemaattisesti ja toteumatiedoissa hyödynnetään mm. lipunmyyntitietoja. Tarkastuslautakunta suosittelee myös, että museotoimen toimitilojen käyttöä koskeva kysymys ratkaistaan mahdollisimman pian.

4.1.4 Tukipalvelut

Tukipalvelut muodostuvat talous- ja henkilöstöpalveluista sekä ruokapalveluista, jotka järjestää Virolahden kunta.

Talousoalvelut

Talousoalvelujen toteutuneet kustannukset olivat 13.578 € budjetoitua pienemmät (TA 114.200 € ja toteutunut 100.622 €). Talousarviossa on asetettu talousopalveluille seuraavia tavoitteita:

Talousoalvelujen tavoite	Mittari	Toteutuminen
Henkilöstön osaamistason nostaminen/ylläpitäminen	Koulutukseen osallistuminen Kehityskeskustelut Sairauspoissaolot	Toteutunut Käyty 100 % Henkilöstökertomuksessa
Laskutusprosessien kehittäminen ja nopeuttaminen	Ei määritelty	Aterialaskutusta on tehostettu Jamix ohjelman avulla
Tietojärjestelmien tehokkaampi hyödyntäminen	Ei määritelty	Konsernilaskentasovelluksen käyttöönotto

Henkilöstökertomuksen mukaan sairauspoissaolot lisääntyivät edellisestä vuodesta ja olivat Miehikkälässä 20,3 päivää/htv.

Tarkastuslautakunnan suositus: Kiinnitetään jatkossa enemmän huomiota tavoitteen toteutumista kuvaavan mittarin määrittelyyn ja toteutettuihin toimenpiteisiin. Esimerkiksi henkilöstön osaamistason nostamisen osalta tulisi kertoa tarkemmin millaisiin koulutuksiin osallistuttiin ja kuinka moni henkilö osallistui, jotta voidaan arvioida koulutuksiin osallistumisen ak-

tiivisuutta ja sitä onko mahdollisimman monella henkilöllä mahdollisuus osallistua koulutuksiin.

Henkilöstöhallinto

Henkilöstöhallinnon toteutuneet kustannukset olivat 20.121 € budjetoitua pienemmät (TA 129.100 € ja toteutunut 108.978 €). Talousarvion toteutumavertailussa on todettu, että henkilöstöhallinnon tavoitteet ja toteutumien on esitetty erikseen laadittavassa henkilöstökertomuksessa.

Tarkastuslautakunnan käytettävissä olleessa henkilöstöraportissa on kerrottu mm. henkilöstövoimavaroista, vaikutuksista toimintaan ja tuloksiin, henkilöstön aikaansaannoksista, osaamisen kehittämisestä, jne., mutta raportti ei sisällä tietoa tavoitteista, vaan tilastotietoa toteutumista vuosina 2014-2016.

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- 1)** *Jatkossa myös henkilöstöhallinnolle tulisi asettaa selkeitä mitattavissa olevia tavoitteita. Esimerkkejä konkreettisista tavoitteista: sairauspoissaolot edellistä vuotta pienemmät tai enintään x päivää/henkilö, ylityöt enintään x tuntia / henkilö, Jet koulutuksen suoritti x henkilöä, koulutukseen osallistuminen vähintään x päivää/henkilö, jne.*
- 2)** *Tarkastuslautakunta toteaa, että henkilöstökertomuksen mukaan kehityskeskusteluja on käyty Miehikkälän osalta kaikilla toimialoilla edellisvuotta vähemmän lukuun ottamatta terveydenhuoltoa. Toimialojen vastuuhenkilöiden tulee varmistaa, että vuonna 2017 kehityskeskustelut käydään 100 %:sti ja kehityskeskusteluissa esiin tulleet asiat otetaan huomioon toiminnan kehittämisessä esim. siten, että sairauspoissaolojen määrää saataisiin pienemmäksi.*

Ruokapalvelut

Ruokapalvelujen toimintatuotot jäivät 43.660 € budjetoitua pienemmäksi ja toimintakulut olivat 10.015 € budjetoitua suuremmat. Toteutunut toimintakate oli noin 53 t€ budjetoitua pienempi. Budjetoidut ja toteutuneet toimintakulut ovat kokonaan sisäisiä kuluja.

Käyttötalous	TA	Toteutunut	Poikkeama
Ruokapalvelut			
Toimintatuotot	122 900	79 240	-43 660
Toimintakulut	-49 600	-59 615	-10 015
Toimintakate	73 300	19 625	-53 675

Ruokapalvelujen merkittävin muutos vuonna 2016 oli Villinrannan keittiön remontointi ja ruoan valmistus tilapäisesti terveysaseman keittiössä. Tämä vaikutti osaltaan siihen, että asiakasmäärä jäi budjetoitua pienemmäksi eikä toimintatuottotavoitteeseen päästy.

Talousarviossa on asetettu ruokapalveluille mm. seuraavia tavoitteita:

Ruokapalvelujen tavoite	Mittari	Toteutuminen
Asiakastyytyväisyys	Asiakastyytyväisyyskysely	Toteutettu
Taloudellisuus	Talousarvion seuranta	Talousarvion seuranta toteutettu Palvelukeskusasiakkaan ateriapäivä 12 € (sisältää aamiaisen, lounaan, päiväkahvin, päivällisen, iltapalan ja välipalat) Ratevan ruokailijat lounas 4,70 € Ateriapalvelu kuljetettu ruoka 5 € Koulut: lounas 3,30 €/pv/oppilas välipala 1,20 €/annos
Työn mielekkäisyys	Kehityskeskustelut	100 %

Tarkastuslautakunnan suositus: Kiinnitetään jatkossa enemmän tavoitteen asettamiseen siten, että määritellään selkeä mittari, jota käyttäen tavoitteen toteutuminen arvioidaan. Toiminnassa tulee huomioida asiakkailta saatu palaute ja kehittämiskohteet samoin kuin henkilöstön kanssa käydyissä kehityskeskusteluissa esiin tulleet kehityskohteet. Taloudellisuutta koskevan tavoitteen toteutumista olisi helpompi arvioida, mikäli olisi asetettu selkeä tavoitehintaa tai hintaa verrattaisiin esim. saman kokoluokan kunnan ateriahintoihin.

4.2 Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveystoimen toimintatuotot toteutuivat 266.350 € budjetoitua pienempänä ja toimintakulut 235.587 € budjetoitua pienempinä. Toimintakate oli 30.763 € arvioitua heikompi.

Käyttötalous	TA	Toteutunut	Poikkeama
Sosiaali- ja terveystoimi			
Toimintatuotot	10 604 900	10 338 550	-266 350
Toimintakulut	-18 391 800	-18 156 213	235 587
Toimintakate	-7 786 900	-7 817 663	-30 763

Sosiaali- ja terveystoimen toimialalla merkittävä tapahtuma vuonna 2016 oli Villirannan investoinnin toteutuminen. Lisäksi toimialalta eläköityi 11 henkilöä, mikä on merkittävästi enemmän kuin edellisellä vuonna (3 henkilöä).

Sosiaali- ja terveystoimen tavoitteet liittyvät keskeisesti lainsäädännöstä tulevien vaatimusten toteutumiseen. Sitovat tavoitteet vuodelle 2016 olivat:

Sosiaalitoimen tavoitteet	Mittari	Toteutuminen
Palvelutarpeen arviointi	Lain asettamassa määräajassa tehty	toteutunut
Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen saatavuus	Selvittäminen aloitettu viikon kuluessa Päätös tehty 3 kk:n kuluessa	Toteutunut toteutunut
Toimeentulotukipalvelut	Käsittelyaika hakemuksen saapumisesta enintään viikko	Toteutunut
Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tavoitteet	Mittari	Toteutuminen
Päiväkoti- tai perhepäivähoidon paikka	Päätös lain puitteissa kaikille	toteutunut
Esiopetus	Päätös lain puitteissa kaikille	toteutunut
Vanhustyön ja kotihoidon tavoitteet	Mittari	Toteutuminen
Palvelutarpeen arviointi ja palvelupäätös	Lain edellyttämässä määräajassa	Toteutunut
Palvelukyky	Ei jatkohoitopäiviä (Carea) Kiireellisessä tilanteessa hoitopaikka järjestyy 3 vrk kuluessa	Toteutunut Toteutunut
Terveystoimen tavoitteet	Mittari	Toteutuminen
Hoidon saatavuus	Hoitotakuu toteutuu, ostopalvelusopimus toteutuu avoterveydenhuollossa ja hammashuollossa Fysioterapia aloitetaan max 3 viikon kuluessa asiakkaan yhteydenotosta	Toteutunut toteutunut
Mielenterveyspalvelujen vaikuttavuus	Sairaalapäivät alle Kymenlaakson keskitason	Toteutunut

Tulosalueen sitovat tavoitteet toteutuivat. Strategian toimenpidesuunnitelmassa sosiaalitoimi on yhdessä muiden toimijoiden kanssa vastuussa Etsivän nuorisotyön palvelujen edistämisestä, mutta tarkastuslautakunta totesi, että miehikkäläläiset nuoret eivät ole kovin aktiivisesti mukana toiminnassa.

4.3 Sivistystoimi

Sivistyslautakunnan toteutuneet toimintakulut olivat 21.217 € budjetoitua pienemmät (TA 2.374.700 €, toteutunut 2.353.382 €).

Sivistystoimen tulosalueille asetettiin talousarviossa seuraavia tavoitteita:

Koulutoimen tavoitteet	Mittari	Toteutuminen
Hallinnon nettokustannukset	Enintään 241 €/oppilas	302 €/oppilas, tavoite ei toteutunut
Opettajien määrä	Henkilöiden määrä	16,5 henkilöä keskimäärin
Oppilaiden määrä	Oppilasta/opettaja Yli 20 oppilasta kaikissa kouluissa	10,45 oppilasta/opettaja 170 (ka 172,5)
Oppilaskohtaiset kustannukset kouluittain	Enintään 7.436 €/oppilas	Kirkonkylä 7.873 €/oppilas Muurikkala 9.617 €/oppilas Suurmiehkälä 6.999 €/oppilas Yläaste 9.006 €/oppilas
Koulukuljetuskustannukset	Enintään 2.372 €/kuljetusoppilas	3.083 €
Lukion tavoitteet	Mittari	Toteutuminen
Oppilaskohtaiset kustannukset	Enintään 15.404 €/oppilas	16.217 €/oppilas
Lukion nettomenot	Enintään 693.200 €/vuosi	729.787 €
Kuljetuskustannukset	Enintään 25.000 €/vuosi	36.021 €
Vapaan sivistyksen tavoitteet	Mittari	Toteutuminen
Haminan kansalaisopiston kustannukset	Enintään 22.000 €/vuosi	24.604 €
Kotkan seudun musiikkiopiston kustannukset	Enintään 10.000 €/vuosi	13.400 €
Kirjaston tavoitteet	Mittari	Toteutuminen
Aineistomenot/asukas	11 €	10,60€
Henkilöstömenot/asukas	25 €	25 €
Käynnit/asukas	7	7
Lainaus/asukas	14	14

Koulutoimen osalta talousarvion toteutumisvertailussa on esitetty useita tavoitteita, joiden toteutumisesta on vaikea arvioida, koska tavoitetta kuvaava mittari ei ole riittävän selkeä. Esimerkiksi opettajien määrää kuvaavaksi mittariksi on ilmoitettu henkilöiden määrä, mutta ei ole esitetty tavoitearvoa, vaan edellisen vuoden ja päättyneen vuoden toteutumatieta.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset:

1. Miehikkälän osalta tavoite, että kaikissa alueenkouluissa on yli 20 oppilasta toteutui 2 koulussa, joten talousarvion toteutumisvertailussa tavoitteen toteutumista ei ole esitetty riittävän selkeästi.
2. Koulutoimelle, lukiolle ja vapaalle sivistykselle asetetut taloudelliset tavoitteet eivät pääsääntöisesti ole toteutuneet suunnitellusti, mikä tulee jatkossa ottaa huomioon tavoitteiden asettelussa ja seurannan johdosta suoritettavissa toimenpiteissä.

3. *Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä sen varmistamista, että kaikki peruskoulun käyneet jatkavat joko ammattikouluun tai toiselle asteelle ja että seurattaisiin nuorten tilannetta peruskoulun jälkeen.*

Kirjastotoimen osalta tarkastuslautakunta toteaa, että uusi kirjasto on lisännyt kirjaston käyttöä. Lisäksi todettiin, että lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja elämänhallinnan tukemiseen on asetettu useita tavoitteita ja tavoitteiden toteutumisen arviontiin on määritelty selkeitä mittareita. Huomattava osa näistä tavoitteista on toteutunut.

Sivistystoimelle on määritelty strategian toimenpideohjelmassa mm. seuraavia toimenpiteitä yhteistyössä muiden tahojen kanssa a) yrittäjyyskasvatus otetaan osaksi koulujen opetussuunnitelmaa ja b) kunta ja yritykset tarjoavat nuorille kesätyöpaikkoja. Edellä mainittuja toimenpiteitä on toteutettu.

4.4 Tekninen toimi

Teknisen lautakunnan toimintatuotot toteutuivat 64 t€ budjetoitua suurempana ja toimintakulut 63 t€ budjetoitua suurempana. Toimintakate (sisältäen sisäiset erät) toteutui lähes budjetoidusti.

Käyttötalous	TA	Toteutunut	Poikkeama
Tekninen toimi			
Toimintatuotot	1 590 900	1 655 250	64 350
Toimintakulut	-2 098 900	-2 161 844	-62 944
Toimintakate	-508 000	-506 594	1 406

Tekniselle toimelle asetettiin talousarviossa seuraavia toiminnallisia tavoitteita

Tavoite	Mittari	Toteutuminen
Vuokra-asunnot	121 kpl Vuokrausaste 96 % Saatavat 0,7 % Saatavat 4640	121 kpl 86 % 1,1 % 7120
Omat kiinteistöt	Työkustannus 2,8 €/m2 Öljynkulutus 63 000 Hinta 0,8 €/l Kaukolämpö 1 600 Mwh Hinta 85 €/Mwh Siivousalueen työkustannus 24,4 €/m2	4,42 €/m2 81 571 0,59 €/l 1 841 Mwh 83,62 €/Mwh 13,85 €/m2
Liikuntapaikat	Luistelualueiden käyttöpäivät 100 Kenttien käyttöpäivät 130 Hoito 8,44 €/asukas	75 pv 140 pv 11,45 €/asukas
Jätehuolto	Jättemaksut 1745 kpl Hinta 24 € Ekopisteet 5 kpl Pienjäteasema 1 kpl	1791 kpl 21,40 € 3 kpl 1 kpl

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaikilta osin tavoitteita ei saavutettu, esim. vuokrausaste, saatavien määrä, öljyn ja kaukolämmön kulutus.

Tarkastuslautakunnan suositukset

- 1) *Jatkossa merkittävät poikkeamat tavoitteen ja toteutuneen tiedon välillä analysoidaan ja määritellään tarvittavat lisätoimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi.*
- 2) *Kunnassa kartoitetaan kiinteistöt, joista ei makseta kiinteistövero ja ryhdytään tarpeellisiin toimenpiteisiin kiinteistöverotulojen saamiseksi.*
- 3) *Huomioidaan toimialan tavoitteiden asettamisessa ne strategian toimenpideohjelmaan sisältyvät toimenpiteet, joista tekninen toimi yksin tai yhdessä muiden tahojen kanssa vastaa, esim. a) Muurikkalan yritysalueen saattaminen myyntikuntoon, b) kunnan toimiltilojen kartoittaminen, c) kunnan asuntojen ja kiinteistöyhtiön asuntojen yhdistäminen samaan yhtiöön ja hallintoon, d) eri asukasryhmille sopivien asuntojen saatavuuden varmistaminen, e) kylien vuokra-asuntotarjonta saatetaan vastaamaan kysyntää, f) välttää rakentamismahdollisuuksia osoittavia kyläkaavoja pyritään saamaan kaikkiin kyliin, g) asukkaiden asumistoiveet huomioidaan uusia rakennuspaikkoja kaavoitettaessa.*

5 INVESTOINNIT JA HANKINNAT

Investointeihin varattiin talousarviossa määrärahaa 1.418.500 € ja toteutuneet investoinnit olivat 1.274.040 €. Euromääräisesti merkittävin oli paloaseman rakentaminen, joka aloitettiin vuonna 2016 ja investointi valmistuu vuoden 2017 aikana.

Investointien osalta tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että investointien suunnittelu tehdään mahdollisimman huolellisesti lisätöiden välttämiseksi.

Kilpailutusten osalta tarkastuslautakunta suosittelee, että yhteiskilpailutuksissa varmistetaan riittävä paikallistuntemus ja näkökulma (esim. teiden kunnossapidon ja aurauspalvelujen kilpailutukset).

6 KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Miehikkälän kuntakonserniin kuuluu seitsemän (7) tytäryhteisöä ja kolme (3) kuntayhtymää sekä yksi (1) osakasyhteisö. Konserniyhteisöille ei ole asetettu toiminnallisia tai taloudellisia tavoitteita.

Tarkastuslautakunta on jo vuoden 2015 arviointikertomuksessa todennut, että se pitää tärkeänä konserniohjauksen kannalta, että kaikille tytäryhteisöille asetettaisiin taloudellisia ja toiminnallisia tavoitteita. Tuottovaatimusta ei pidetä kuitenkaan tarpeellisenä. Kunnan konserniohjausta ja valvontaa on tarpeen vahvistaa ja huolehtia siitä, että kaikki tytäryhteisöt täyttävät lakien ja kunnan konserniohjeessaan edellyttämät toimenpiteet. Tytäryhtiöiden raportointivelvollisuutta on tarpeen myös lisätä.

Kunnan tytäryhteisöillä on merkittävä taloudellinen vaikutus. Konsernin tunnusluvut ovat peruskuntaa heikkommat: lainakanta 4.073 €/as (2015: 4.298 €/asukas), ja omavaraisuus 56 % (2015: 55 %). Konsernitason merkitys kasvaa jatkossa, kun kunnan talouden tilaa ryhdytään arvioimaan kuntakonsernin tietojen pohjalta vuodesta 2017 lähtien.

7 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS VALTUUSTOLLE

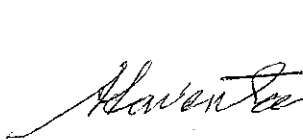
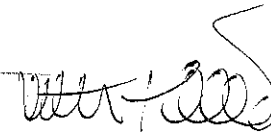

Tarkastuslautakunta toteaa, että uusien valtuutettujen tulee tehdä sidonnaisuusilmoitukset kuntalain mukaisesti ja tarkastuslautakunnan tulee valvoa, että ilmoitukset on tehty.

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle, että valtuusto velvoittaisi kunnanhallituksen ja lautakunnat käsittelemään arviointikertomuksen ja antamaan vastineet kertomuksen havaintoihin sekä raportoimaan valtuustolle kuluvan vuoden aikana havaintojen aiheuttamista toimenpiteistä.

Tilintarkastaja esittää tilintarkastuskertomuksessaan tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan esitykseen.

Miehikkälässä 23. päivänä toukokuuta 2017

MIEHIKKÄLÄN TARKASTUSLAUTAKUNTA

			
Arto Lavento puheenjohtaja	Kati Taina varapuheenjohtaja	Aila Korpela jäsen	Kari Suoknuuti jäsen